

FOLOSIREA TERAPIEI ALTERNATIVE ȘI COMPLEMENTARE DE CĂTRE PACIENȚII ROMÂNI CU HEPATITĂ CRONICĂ

LUCIAN LIVIU POP, DAN L. DUMITRAȘCU

Clinica Medicală 2, UMF „Iuliu Hațieganu” Cluj-Napoca

Rezumat

Terapiile alternative și complementare sunt neoficial larg utilizate de pacienți, dar medicina alopatică ignoră aceste metode terapeutice.

Scop. Acest studiu a avut ca scop evaluarea gradului de utilizare a terapiei alternative și complementare de către pacienții cu hepatită cronică din România, eficiența și gradul de potențare a terapiei medicale clasice. Se urmărește demonstrarea utilizării ei pe grupe de vârstă, mediu de viață și gradul de educație.

Metodă. Au fost luați în studiu 100 de pacienți cu hepatită cronică, care s-au prezentat la medic în perioada iulie 2008 - septembrie 2009. S-au folosit formulare tipizate, completate în urma discuțiilor cu pacienții, respectându-se confidențialitatea.

Rezultate. Procentul de folosire a terapiei alternative la pacienții cu hepatită cronică: 82% din subiecți folosesc terapia alternativă și complementară, împreună cu medicația farmacologică alopatică, iar 18% doar medicația alopatică. La cei care folosesc terapia alternativă s-au înregistrat următoarele rezultate: 29% homeopatia, 18% ceaiuri, 11% dieta, restul cuprinzând rugăciune și miracole, acupunctură, folclorice, relaxare, kineto/balneologie, masaj și meditație.

Concluzia. S-a evidențiat utilizarea terapiei alternative și complementare în tratarea afecțiunilor hepatice cronice. Prin mediatizarea acestor tehnici și demonstrarea rezultatelor obținute, tendința de a le folosi în cadrul vindecării este în continuă creștere. Aceste aspecte nu mai pot fi ignorate de medicina alopatică.

Cuvinte cheie: hepatita cronică, terapia alternativă, terapia complementară.

THE USE OF ALTERNATIVE AND COMPLEMENTARY MEDICINE BY ROMANIAN PATIENTS WITH CHRONIC HEPATITIS

Abstract

The alternative and complementary therapies are unofficially widely used by patients, but allopathic medicine ignores this aspect.

Aims. To evaluate the use of alternative and complementary therapies used by the Romanian patients with chronic hepatitis, the efficiency and the potential risk of traditional therapy. We looked for the use according to gender and age, as well as education and life environment.

Patients and methods. We have investigated 100 patients with chronic hepatitis, in a setting of general practice examined between July 2008 - September 2009. We used a structured interview form filled by the subjects after informed consent.

Results. The rate of the alternative therapy used by patients with chronic hepatitis: 82% pts used together alternative and complementary medicine plus allopathic drugs and 18% only allopathic therapy. In those who used the alternative therapy, following data were recorded: 29% homeopathy, 18% herbal tea, 11% diet and the rest of them used religious methods/praying and religious miracles, acupuncture, ethnic methods, relaxation, kinetotherapy, massage and meditation.

Conclusions. Alternative and complementary therapies are frequently used in chronic hepatitis. The wide display and advertising of these methods has lead to a

continual increase of their use. This aspect cannot further be ignored by the allopathic medicine.

Keywords: chronic hepatitis, alternative therapy, complementary therapy.

Introducere

Terapia alternativă și complementară reprezintă un ansamblu de terapii care utilizează diferite energii, metode și materiale de lucru, substanțe, majoritatea neomologate la nivel mondial, dar care și-au dovedit eficiența în diferite boli din diferite regiuni ale lumii, bine-cunoscută fiind acupunctura din China. La momentul de față există un număr impresionant de astfel de practici, care sunt aplicate de persoane calificate sau nu în acest domeniu [1]. Datorită faptului că în România a existat o perioadă îndelungată în care s-au folosit foarte mult ierburile și plantele medicinale, azi există o tendință a utilizării în exces a acestora și a interferării acestora cu medicina clasică. Tot mai mulți pacienți ignoră rezultatele tratamentelor clasice și refuză o colaborare cu medicul curant, în favoarea unor terapii prezentate de către mass-media ca fiind cu rezultate vindecătoare 100% [2-3].

Terapia alternativă și complementară este din ce în ce mai folosită de pacienții cu diferite boli medicale și chirurgicale, cu toate că este ignorată cu desăvârșire în multe regiuni ale lumii. O parte din pacienții cu hepatită cronică virală sau non-virală, ca și unii bolnavi diagnosticați cu sindrom de intestin iritabil, folosesc diferite forme de terapie alternativă, în momente diferite ale evoluției bolii ca morfologie și simptomatologie [4-5].

Material și metodă

Pentru exemplificarea utilizării terapiei alternative și complementare de către pacienții diagnosticați cu hepatită cronică, ce se adresează unui medic specialist în perioada iulie 2008 - septembrie 2009, am folosit chestionare tip cu întrebări țintite asupra acestor aspecte.

Chestionarele au fost aplicate unui număr de 100 de pacienți care au următoarele caracteristici:

- repartitia pe sexe: 38 bărbați și 62 femei;
- nivel de educație: elementară – 17, medie – 59, superioară – 24;
- mediu de viață: 55 urban, 45 rural.

Rezultate

Procentul de folosire a terapiei alternative la pacienții cu hepatită cronică: 82% din subiecți folosesc terapia alternativă și complementară împreună cu medicația farmacologică alopatică, iar 18% doar medicația alopatică.

Pe primul loc ca și grad de utilizare se află homeopatia, bazată pe principiul dozelor mici de substanță

activă naturală, administrată în doze precise pe o anumită perioadă de timp.

Tabel nr. 1. Tipurile de terapie alternativă și complementară utilizată.

Tipul terapiei	Procent de utilizare
Homeopatia	29 %
Ceaiuri	18 %
Medicația	16 %
Dieta	11 %
Masaj	7 %
Kineto/balneologie	5 %
Folclorice	5 %
Rugăciune/miracole	5 %
Altele	4 %

Din rezultatele prezentate se observă că atât homeopatia, cât și ceaiurile din diferite plante, sunt folosite frecvent de către pacienții români cu hepatită cronică. Homeopatia folosită este în cele mai multe cazuri din surse românești, o mică parte din pacienți apelând la produse străine mediatizate. Meditația și dieta sunt următoarele în preferințele terapiilor, fiind folosite mai mult decât kinetoterapia și rugăciunea. Dieta urmată este conform indicațiilor medicale, pentru a nu aduce un aport crescut de grăsimi unui ficat cu inflamație cronică. Meditația, în diferite tipuri de religii, aduce un plus binelui psihic pentru a încerca a se ajunge la un echilibru în a accepta boala.

Discuții

Studiul de față este primul de acest fel din România, fiind incluși doar pacienții cu hepatită cronică.

Cea mai mare parte din rezultatele studiilor anterioare în domeniul medicinei complementare se atribuie terapiei cu plante: ceaiuri, cataplasme, tincturi, siropuri, granule etc. Pacienții români folosesc cel mai mult sunătoare, mentă, pădărie, coada șoricelului, tei și soc. Ei se adresează plafarelor existente în fiecare oraș al țării, sau cei din mediul rural își procură plantele de pe câmp, după reguli folclorice. În România sunt multe firme autorizate care distribuie plantele sub forme diferite în ambalaje atractive, pe care sunt specificate dozele și ritmul de administrare și indicațiile. Nu există reacții adverse menționate și un termen maxim sau o doză maximă de folosire. Nu se specifică modul de metabolizare și de eliminare.

Printre cele mai căutate produse naturiste pentru hepatita cronică sunt: Squalena, Reishi Bio Active-5000, Quercetin Active 500, Beta-sterolii, gheara măței (Uncaria tomentosa), ceai verde forte, echinacea forte, chimen negru, Cordyceps sinensis etc. [6].

Nu s-au înregistrat eșecuri ale terapiei clasice prin asocierea terapiei alternative și complementare, astfel că

s-a propus termenul de “medicină integrativă” pentru a dezvolta rezultatele terapiei clasice [7].

Schimbarea stilului de viață și dietă fac parte din tratamentul medical și acestea au o mare implicație psihosomatică, după modelul lui Engel.

Concluzii

S-a evidențiat utilizarea terapiei alternative și complementare în tratarea afecțiunilor hepatice cronice. Procentul de folosire a terapiei alternative împreună cu medicația la pacienții cu hepatită cronică este de 82% din subiecții luați în studiu. Prin mediatizarea acestor tehnici și demonstrarea rezultatelor obținute, tendința de a le folosi în cadrul vindecării este în continuă creștere. Aceste aspecte nu mai pot fi ignorate de medicina alopatică.

Bibliografie

1. Ernst E. Complementary medicine: Common misconceptions. *Journal of the Royal Society of Medicine* 1995; 88:244-247.
2. Dumitrașcu DL. *Medicină și șarlatanie. Masa rotundă Etică Medicală*, UMF 04.12.2003.
3. Terminology in Complementary and Alternative Health, Ministerial Advisory Committee on Complementary and Alternative Health, New Zealand Ministry of Health, 2002.
4. Ferenczi P. Lecture World Congress Gastroenterology Bangkok 2002.
5. Eisenberg DM. Advising patients who seek alternative medical therapies. *Ann Intern Med* 1997; 127:61-69.
6. Verma S, Thuluvatt PJ. Complementary and alternative medicine in hepatology: review of the evidence of efficacy. *Clin Gastroenterol Hepatol*.2007; 5:408-16.
7. Pop LL. *Utilizarea terapiei alternative în practica medicală. Lucrare diploma UMF Iuliu Hațieganu Cluj-Napoca* 2009.